

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра теорії та методики музичного мистецтва

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з наукової роботи

Н. М. Віннікова

Н. М. Віннікова 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОБОТА З НАУКОВИМИ ТЕКСТАМИ

для аспірантів

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-наукового рівня «доктор філософії»

освітньо-наукової програми 025 Музичне мистецтво

Київ – 2018

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Самостійна робота	32	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – організація процесу пізнання й осмислення аспірантами специфіки наукової літератури, формування у них практичних навичок роботи з науковими текстами.

Завдання:

- ознайомити аспірантів з теоретичними принципами роботи з науковими текстами;
- розкрити особливості музикознавчих наукових текстів;
- розвинути вміння опрацювання наукових текстів та підготовки власних наукових праць.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни «Робота з науковими текстами» аспіранти повинні:

бути компетентними у: визначенні виду наукового тексту; способах читання наукової літератури; алгоритмі написання наукових текстів;

мати компетентності: опрацьовувати наукову літературу різними способами; формулювати тему наукової праці; готувати наукову доповідь; писати наукову статтю, дисертацію, автореферат, монографію; складати анотацію, визначати ключові слова наукової праці; писати рецензію на різні види наукових робіт.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль І. Робота з науковими текстами					
Тема 1. Поняття наукового тексту. Різновиди наукових текстів	20	6	4		10
Тема 2. Особливості опрацювання музикознавчих текстів	20	6	4		10
Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту	20	4	4		12
Разом	60	16	12		32
Усього	60	16	12		32

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль І. Робота з науковими текстами					
Тема 1. Поняття наукового тексту. Різновиди наукових текстів	18	2			16
Тема 2. Особливості опрацювання музикознавчих текстів	21	1	2		18
Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту	21	1	2		18
Разом	60	4	4		52
Усього	60	4	4		52

5. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. Поняття наукового тексту. Різновиди наукових текстів (6 годин)

Поняття наукового тексту. Наукові праці та навчальна література.

Види навчальної літератури: підручник, навчальний посібник, навчально-методичний посібник, методичний посібник, навчально-методичні рекомендації. Словники, довідники.

Види наукових праць. Монографія: одноосібна, колективна. Наукова стаття: теоретична, з викладом емпіричних даних. Доповідь. Тези доповіді. Реферат. Анотація. Рецензія. Курсова робота. Дипломна робота. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук, доктора наук. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії певної наукової галузі. Автореферат дисертації.

Структура наукового тексту: анотація, зміст, вступ, виклад основної інформації, висновки, бібліографічні посилання. Умовні позначення, ілюстративний та довідковий матеріал у науковому тексті. Ключові слова.

Основні поняття теми: наукова робота, наукова праця, навчальна література, структура наукового тексту, дисертація, монографія, стаття, доповідь.

Лекція 2. Особливості опрацювання музикознавчих текстів (6 годин)

Особливості роботи з первинними та вторинними джерелами інформації.

Способи читання наукової літератури: попереднє, наскрізне, вибіркове, повторне, аналітичне, партитурне (швидкісне), змішане.

Різновиди музичної літератури. Музикознавчий та нотний тексти. Алгоритм формування умінь та навичок роботи з музикознавчою літературою.

Етапи роботи з науковим текстом: включення в роботу (початковий / перший етап), «діалог» з текстом і автором (другий етап), виділення головного у тексті (третій етап).

Складання короткого і розгорнутого плану тексту, визначення провідної ідеї тексту, формулювання основних положень наукової праці.

Конспектування першоджерел. Види конспектів першоджерел: план-конспект, тематичний, текстуальний, вільний конспект. Алгоритм складання конспекту. Способи цитування першоджерел.

Формулювання тез, складання анотації, написання реферату наукової праці. Види тез: прості, основні, складені, тези-цитати. Алгоритм формулювання тез.

Анотація, її зміст та структура. Ключові слова.

Підготовка реферату: етапи роботи, структура реферату, вимоги до оформлення.

Рецензія як коротка оцінка певної наукової праці.

Основні поняття теми: музикознавство, нотний текст, опрацювання музикознавчого тексту, способи читання наукового тексту, першоджерело, конспектування, цитування, тези, анотація, реферат, рецензія.

Лекція 3. Підготовка та оформлення наукового тексту (4 години)

Особливості підготовки наукової статті. Структура статті: анотація, ключові слова (кількома мовами); актуальність теми, мета і завдання; огляд наукових джерел; новизна; визначення основних положень, аргументація та обґрунтування основних положень; загальні висновки (висновок); перспективи дослідження; бібліографічні посилання (мовою статті та латиницею).

Особливості підготовки наукової доповіді, тез доповіді. Підготовка усного повідомлення наукової доповіді.

Вимоги до оформлення дисертації та її структурних компонентів. Вимоги до оформлення автореферату дисертації та його структурних компонентів.

Особливості оформлення анотації та реферату наукової праці.

Особливості написання рецензії на курсову, дипломну, дисертаційну роботу, статтю, монографію.

Вимоги до мовно-стилістичного оформлення наукового тексту.

Основні поняття теми: підготовка наукового тексту, оформлення наукового тексту, наукова стаття, наукова доповідь, дисертація, автореферат, рецензія, мовно-стилістичне оформлення наукового тексту.

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Поняття наукового тексту. Різновиди наукових текстів (10 годин)

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Скласти план, визначити провідну ідею, сформулювати основні положення одного з першоджерел власного наукового дослідження.

Тема 2. Особливості опрацювання музикознавчих текстів

(10 годин)

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Сформулювати тему та визначити структуру статті з наукової проблеми власного дослідження.

Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту (12 годин)

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Підготувати тези доповіді на наукову конференцію з проблеми власного наукового дослідження.

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кількість одиниць до розрахунку	Максимальна кількість балів за вид
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3.	Виконання завдань для самостійної роботи	7	6	42
4.	Робота на семінарських заняттях	7	6	42
5.	Написання реферату	4	1	4
Максимальна кількість балів за видами поточного контролю (МВ)		-	-	100

Умовою зарахування проходження дисципліни «Робота з науковими текстами» є отримання аспірантом не менше 30-ти балів за результатами всіх видів означених робіт.

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Букина Т. В. Анализ музыки как профессиональная стратегия (культурно-исторический экскурс) / Т. В. Букина // Общество. Среда. Развитие (Terra Humana) – 2011. – № 3.
2. Василишин Д. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури / Д. Василишин. – Львів: Укр. академ. друкарство, 2008. – 168 с.
3. Васильев С. Синтез смысла при создании и понимании текста / С. Васильев. – Київ : Наукова думка, 1988. – 240 с.
4. Де і як публікувати результати дисертаційних досліджень : зб. нормат. док. з питань атестації наук. працівн. / укладач Ю. І. Цеков ; за ред. М. С. Держалюка. – 5-ге вид., випр. і допов. – Київ : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2011. – 91 с.
5. Довідник здобувача наукового ступеня : зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упорядник Ю. І. Цеков ; за ред. В. Д. Бондаренка. – 5-ге вид., випр. і допов. – Київ : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2011. – 56 с.
6. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації : посібник / Юрій Іванович Ковалів. – Київ : Твім інтер, 2009. – 460 с.
7. Корнелюк Т. А. Музыкальное знание как открытая система : опыт постановки проблемы : на материале отечественной музыкальной науки : дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.02 – Музыкальное искусство / Т. Корнелюк. – Киев. – Новосибирск, 2007. – 199 с.
8. Котляревский А. Музыкальные системы европейского искусствознания. – Киев : Музична Україна, 1983. – 234 с.
9. Мазель Л. А. Вопросы анализа музыки: опыт сближения теоретического музыкознания и эстетики / Л. Мазель. – Москва : Советский композитор, 1978. – 350 с.
10. Самойленко А. Музыковедение и методология гуманитарного знания. Проблема диалога / А. Самойленко. – Одесса : Астропринт, 2002. – 244 с.
11. Цуккерман В. А. О теоретическом музыкознании / В. А. Цуккерман // Музыкально-теоретические очерки и этюды. – Москва : Музыка, 1970. – С. 99-114.
12. Цуккерман В. А. Целостный анализ музыкального произведения и его методика / В. Цуккерман // Интонация и музыкальный образ. – Москва : Музыка, 1965. – С. 264-320.

13. Шип С. «Музыкальное произведение» как видовая категория и структурные свойства музыкального текста // Музичний твір : проблема розуміння : Зб. ст. / С. Шип // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Київ, НМАУ, 2002. – Вип. 20. – С. 13-22.

14. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. / В. Юринець; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.

Додаткова література:

15. Ашерев А. Т. Подготовка диссертаций. Экспресс-анализ качества. Руководство для экспертов, оппонентов й научных руководителей / А. Т. Ашерев. – Харьков : Кортес, 2008. – 53 с.

16. Баранова Т. Функция симметрии в музыке // Методология теоретического музыкознания : Анализ, критика./ Сб. тр. – Москва : ГМПИ им. Гнесиных, 1987. – С. 51-61.

17. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання / Сергій Іванович Головащук. – Київ : Наукова думка, 2010. – 432 с.

18. Котляревський І. Музично-теоретична україністика / І. Котляревський // Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. Вип. 28. – Музична україністика в контексті світової культури. – Київ, 1998. – С. 9-12.

19. Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін : монографія / О. Немкович. – Київ : НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2008. – 534 с.

20. Нові слова та значення : словник / Ін-т укр. мови НАН України; уклали: Л. В. Туровська, Л. М. Василькова. – Київ : Довіра, 2009. – 271 с.

21. Українсько-російський словник наукової термінології / за заг. ред. Л. О. Симоненко. – Київ: Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. – 416 с.

22. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник / Анатолій Михайлович Черній. – 2-ге вид. – Київ : Арістей, 2005. – 232 с. – ISBN 966-8458-27-3.

ДОДАТОК
до робочої програми навчальної дисципліни
«Робота з науковими текстами»
Плани семінарських занять

Тема 1. Поняття наукового тексту. Різновиди наукових текстів
Семінар 1. Наукові статті як основний вид наукових публікацій (4 год.)

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Вимоги до написання наукових статей у наукових виданнях
2. Вимоги до написання наукових статей у науко-метричних виданнях.

II. Перевірка виконання самостійної роботи .

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 8, 14, 17, 21].

Тема 2. Особливості опрацювання музикознавчих текстів
Семінар 2. Музичні та музикознавчі тексти (4 год.)

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Робота над музикознавчими текстами (статті, тези).
2. Робота над музичними текстами (рукописи опер, інструментальних та вокальних творів).

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення особливостей опрацювання нотних рукописів.

Рекомендована література: [1, 7, 8, 9, 12, 13, 18, 19].

Тема 3. Підготовка та оформлення наукового тексту
Семінар 3. Дисертаційне дослідження як результат тривалої наукової роботи (4 год.)

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Укладання підсумкових підрозділів (висновки до різних розділів);
2. Оформлення загальних висновків, їх зв'язок із завданнями дисертації.

II. Перевірка виконання самостійної роботи .

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 15, 21, 22].